

Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2015. október 8. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2015. február 17. napján kihirdetett **14.B.344/2014/54.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

A vádlott által fizetendő bűnügyi költség összegét **1.040.777.- (egymillió-negyvenezer-hétszázhetvenhét) forintban állapítja meg,** míg a fennmaradó **8.339.582.- (nyolcmillió-háromszázharminckilencezer-ötszáznyolcvankettő) forintot az állam viseli.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja.**

A vádlott által a 2015. február 18. napjától 2015. október 8. napjáig előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság a vádlottat emberölés büntette [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont], hivatalos személy elleni erőszak büntette [Btk. 310. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés] és közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette [Btk. 311. §, Btk. 310. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés] miatt halmazati büntetésül életfogytig tartó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 25 évben határozta meg.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, azok megsemmisítéséről illetőleg kiadásáról, továbbá kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 9.380.359.-Ft bűnügyi költség viselésére.

A törvényszék ítélete ellen a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést egyezően eltérő minősítés és enyhítés érdekében.

A fellebbviteli főügyészség átiratában észrevételezte, hogy a vádlottnak a nyomozás során tett ténybeli beismerő vallomására tekintettel indokolatlanul került sor a szerológus szakértő kirendelésére, és ezzel összefüggésben felmerült 8.339.582.-Ft bűnügyi költség vonatkozásában téves volt a vádlott fizetésre kötelezése. Erre figyelemmel az első fokú ítélet bűnügyi költségére vonatkozó részének megváltoztatására, annak megállapítására tett indítványt, hogy az első fokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 8.339.582.-Ft-ot az állam visel, míg egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta a jogszabályi hivatkozások pontosítása mellett.

A védő a fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint a halál oka nem lett kellően felderítve, ezzel összefüggésben vitatta, hogy a halált eredményező okfolyamat egy fojtás miatti oxigénhiány következtében indult meg, és ez vezetett az agytörzsi beékelődéshez. Álláspontja

szerint az első fokú eljárás során a tárgyaláson meghallgatott szakértői páros gégeporcok törését említette, ami ellentétben áll a boncolási jegyzőkönyv adataival, amely a pajzsporc baloldali felső szarvának törésén kívül ép gégeporcot írt le. A védő a fellebbezése indokolásában kifejtette, hogy a sértett szervezetében talált α -PVP nevű új pszichoaktív anyag külföldi adatok alapján okozhat agyödémát, illetve agyduzzanatot, így ez is közrehatott a sértett esetében a halált okozó agyduzzanat kialakulásához.

Sérrelmezte továbbá, hogy a szakértők, bár a halál közvetlen okaként az agyduzzanatot, illetőleg az agyi beékelődést tüntették fel, azonban ezzel kapcsolatban egy elhúzódó fulladást is véleményeztek, és a védő vitatta ezen időtartam hosszát is.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott által előadottak közül csupán azokat a körülményeket fogadta el a tényállás megállapítása során, melyeket más bizonyíték is alátámasztott. Álláspontja szerint a helyes eljárás az lett volna, ha a vádlott valamennyi konkrét cáfolatot nem nyert nyilatkozatát a tényállás alapjául elfogadja a törvényszék.

Vitatta az első fokú ítélet azon megállapítását, mely szerint a vádlott fojtogatta a sértettet arra hivatkozással, hogy a sértetten keletkezett sérülések ezt nem támasztják alá. Ezzel összefüggésben álláspontja szerint téves a vádlott ölési szándékára levont következtetés. A vádlott a tényállás I. pontjában írt cselekménye véleménye szerint gondatlanságból elkövetett emberölésnek, illetőleg esetlegesen halált okozó testi sértés büntetnének minősülhet.

Összességében a tényállás I. pontjában írt cselekmény minősítésének megváltoztatása mellett a kiszabott büntetés jelentős enyhítésére tett indítványt.

Az ítéletábra a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése szerint eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul megtartva folytatta le eljárását.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védő azon álláspontját, amely szerint a halál oka nem lett kellően felderítve. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban részletes bizonyítást vett fel, amelynek során két szakértői páros közös véleményre jutott a sértett halálának közvetlen okát, illetve az azt előidéző kiváltó okra vonatkozóan egyaránt. Az elsőfokú bíróság által a tárgyaláson meghallgatott szakértők véleményével a korábban eljáró szakértők maradéktalanul egyetértettek, így azok aggálytalanok. Helyesen járt el tehát a törvényszék, amikor a tényállás megállapítása során a szakvélemény megállapításait vette alapul.

A boncolási jegyzőkönyv valóban azt rögzítette, hogy a pajzsporc baloldali felső szarvának törését kivéve a gégeporcok nem sérültek, ugyanakkor a tárgyaláson meghallgatott szakértői páros több esetben pajzsporcok, illetve gégeporcok törését említi, azonban ezen pontatlanságnak az ügy érdemére kiható relevanciája nincsen. A két szakértői páros egyetértett ugyanis abban, hogy a halál közvetlen oka az oxigénhiány miatt fellépő agyduzzanat, az ennek következményeként kialakult agytörzsi beékelődés, a fokozatosan kialakuló, majd súlyosbodó traumás agnyomás, illetőleg az ennek következtében fellépő keringés- és légzésbénulás volt. A szakértők a fokozatosan kialakuló, és egyre súlyosbodó traumás agnyomás fellépésére tekintettel egyetértettek abban is, hogy a sértett halála elhúzódó jellegű volt, illetőleg a halálos eredményt konkrétan kiváltó ok, az egy fojtás következtében fellépő oxigénhiányos állapot volt.

Az iratokból megállapíthatóan pedig több olyan sérülést is észleltek a sértetten, amely a vádlott lökésre, vagy ütésre vonatkozó védekezésével ellentétben, a vádlott általi fojtás tényét igazolták. A sértetten ugyanis a pajzsporc baloldali szarvának törésén túlmenően a nyelvesont törését, továbbá a sértett nyakán ujjbegynek megfeleltethető bevérzéseket, illetve a sértett állán olyan karmolási nyomokat is találtak, amelyek tipikus keletkezési módja a szakértők szerint az, amikor a fojtó kéz szorítása alól próbál a sértett szabadulni. Tekintettel arra, hogy a szakértők a fojtás tényére

vonatkozó megállapításokat ezen sérülések összességére alapozták, ezért a szakértői megállapítások megalapozottságát önmagában nem kérdőjelezi meg a gégeporc törésével kapcsolatos többszám téves használata (annak megjegyzése mellett, hogy a pajzsporc is a gége részét képezi), hiszen a pajzsporc bal felső szarvának törése is alátámasztja a fojtás megtörténtét a többi fent említett sérülésekkel együtt.

Kellő körütekintéssel vizsgálta az elsőfokú bíróság a sértett szervezetében talált pszichoaktív anyag, az α -PVP élettani hatását is. Erre vonatkozóan az orvosszakértők nyilatkozatán túlmenően toxikológus szakértő is kirendelésre került, és nem merült fel olyan adat, amely szerint az α -PVP okozhatta volna a sértettnél észlelt agyduzzanatot, hanem annak okát a már fentebb kifejtettek szerint, a vádlott általi fojtásban határozták meg egyértelműen a szakértők.

Így a védő által hivatkozott, ezt megkérdőjelező, konkrét, ellenőrizhető forrás feltüntetése nélküli irodalmi hivatkozások nyilvánvalóan nem alkalmaaks az ezzel kapcsolatos szakértői vélemények megkérdőjelezésére.

A védő kifogásolta a sértetti túlélési időtartammal kapcsolatos megállapítást is. Tekintettel azonban arra, hogy a szakértők egyértelműen nyilatkoztak a tekintetben, hogy a sértett halála kétséget kizáróan elhúzódó volt - amely megállapítással egyébként a védő által becsatolt felkért szakértői vélemény is egyetértett -, s annak pontos tartama büntetőjogi relevanciával nem is bír, ezért a szakértői vélemény, illetve a tényállás ezen megállapításának a támadása sem vezethetett eredményre.

Összességében megállapítható volt, hogy a törvényszék a tényállás kellő felderítéséhez szükséges körben és mélységben a bizonyítást felvette, az ennek során beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében is mérlegelési körébe vonva az indokolási kötelezettségének teljes mértékben eleget tett. Az elsőfokú bíróság logikus, és az iratoknak megfeleltethető magyarázatát adta annak, hogy az eljárás során a vallomását többször jelentős mértékben és egymással össze nem egyeztethető módon módosító vádlott vallomásai közül miért csupán azokat a megállapításokat fogadta el a tényállás megállapítása során, amelyeket más bizonyítékok is alátámasztottak. Az ezzel kapcsolatos álláspontját az ítéletábra teljes egészében osztotta, és megállapította azt is, hogy a bizonyítási indítványok elutasítására is megfelelő indokok alapján került sor.

A másodfokú bíróság a törvényszék által megállapított tényállást az iratok egybehangzó adatai alapján csupán kisebb mértékben egészítette ki, illetőleg helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont] a következők szerint:

A Gyulai Városi Bíróság 15.Bk.100/2010/2. számú végzésével kapcsolatos próbaidő 2011. november 11. napján letelt.

Az ítélet 5. oldalának 1. bekezdésével kapcsolatos megállapítást a jogi indokolásba utalja, mint oda tartozót.

Az ítélet 6. oldalának 2. bekezdésében a sértett helyesen a mellkas felső harmadának **lágyszövet**-részében szenvedett el vérzéses zúzódást.

A fenti kiegészítéssel, illetőleg helyesbítésekkel együtt a törvényszék által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a felülbírálat alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, így a bizonyítékok mérlegelésén keresztül a tényállást támadó és erre alapozva eltérő minősítés érdekében bejelentett fellebbezés eredményre nem vezethetett.

A törvényszék a fentiek szerint megalapozott tényállásból helyesen következtetett arra, hogy a vádlott tényállás I. pontban írt cselekménye élet elleni szándékos bűncselekménynek minősül, és helyesen állapította meg a vádlott ölésre irányuló egyenes szándékát is.

Az vitathatatlan, hogy a tényállás I. pontjában írt ütlegetés, rugdosás, a sértett leszorítása, földre lökése önmagában nem volt alkalmas az élet kioltására. Azonban a sértett nyakának a pajzsporc bal felső szarva letörését és a nyelvcsonot törését is eredményező legalább közepes erővel történő fojtása mindenképpen a sértett halálának okozását célozta, így **ennek kifejtése során** a vádlott már a sértett életének kioltására irányuló ún. egyenes szándékkal járt el. Ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a bántalmazást követően a vádlott a -saját vallomása szerint is- gyengülő életjeleket mutató sértettet a fürdőszobából a nappaliba vonszolta, és öt órára segítség, illetve orvosi ellátás nélkül magára hagyta annak tudatában, hogy ilyen körülmények között a szemmel láthatóan is súlyosan sérült sértett halála mindenképpen be fog következni.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a tényállás I. pontjában írt cselekvőségével a vádlott az emberölés büntettének minősített esetét követte el azzal, hogy az e körben kifejtett indokolása korrekcióra szorult.

A törvényszék helyesen hivatkozott arra, hogy a vádlott a cselekményét rendkívüli brutalitással, gátlástalansággal, az emberi mivoltából kivetkőzve hajtotta végre, hiszen a sértettnek mindenekelőtt a fején, az arcán, de testszerte nagyszámú sérülést okozva őt ütötte, rugdosta, a wc-ülőkére szorította, földre lökte, fojtogatta, amely brutalitás már önmagában megalapozta a cselekmény különös kegyetlenséggel elkövettként történő minősítését.

Ugyanakkor ebben a körben tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a halál elhúzódó jellegére tekintettel a sértettnek a fokozódó gyengeség és az elhúzódó fulladás miatt egy lelki szenvedést, halálfélelmet is el kellett szenvednie, amely alapot ad a fentiekben túlmenően is a különös kegyetlenséggel történő elkövetés megállapítására. Ezen hivatkozott lelki gyötrelem ugyanis kizárólag éber tudatállapotban élhető át, mint ahogyan arra az első fokú ítélet helyesen utalt is az ítélet 6. oldal 6. bekezdésében. Az eljárás során beszerzett adatokból azonban azt nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a sértett a fürdőszobából történő kivonszolását követően a halálának beálltaig eszméleténél volt, így arra sem vonható le okszerű következtetés, hogy a sértett ténylegesen átélte a légszomjból és a fokozatos gyengülésből fakadó halálfélelmet. Ezért az ezzel kapcsolatos indokolást a másodfokú bíróság a jogi minősítés köréből mellőzte.

Osztotta az ítélet tábla a törvényszéknek a tényállás II. pontjában írt cselekményekkel kapcsolatos jogi álláspontját is, amely szerint arra figyelemmel, hogy a vádbeli időpontban a helyszínen megjelent rendőrök, illetve mentősök eltérő célú eljárás keretében jelentek meg, a velük szemben elkövetett bűncselekménynek eltérő a jogi tárgya is, így helyes a hivatalos személy elleni erőszak büntettének és a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntettének valóságos halmazatban történő megállapítása. Az e körben kifejtettekkel a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során értékelendő körülményeket teljes körűen számba vette, és azokat a súlyuknak megfelelően értékelte. A vádlottal szemben kiszabható büntetés mértéke a halmazati büntetés szabályaira is figyelemmel 10-25 évig terjedő, vagy életfogytig tartó

szabadságvesztés. Tekintettel arra, hogy a vádlott a cselekmény elkövetésekor a 20. életévét már betöltötte, ezért a Btk. 41. § (1) bekezdése alapján nincs törvényi akadály a vádlott esetében az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásának, a helyesen hivatkozott fiatal felnőtt kora csak enyhítő körülményként értékelendő.

Ebben a körben a vádlott vonatkozásában beszerzett pszichológus szakértői vélemény megállapítására figyelemmel - amely szerint a vádlott személyiségéből hiányzik az a belső szorongás, amit lelkiismereti funkcióként lehet meghatározni, és ami a cselekedetek belső fékjeként működik - helyesen jutott a törvényszék arra az álláspontra, hogy a büntetési célok kizárólag határozatlan tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetőek el a személyében is kimagasló társadalomra veszélyességű, egyéb súlyos megítélésű bűncselekmények mellett kiemelkedően súlyos bűncselekményt is megvalósító, korábban is személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt elítélt vádlottal szemben. Megjegyzi e körben a másodfokú bíróság, hogy a vádlott fent hivatkozott személyiségét jól tükrözi egyrészt az is, hogy a rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a vádlott a nyomozóhatóság tagjaival, illetőleg a szakértővel való együttműködést megtagadó agresszív magatartást tanúsított, másrészt az védekezési mód is, hogy az általa állítólag nagyon szeretett sértettre próbált háritani mindent. Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszék azon álláspontját, amely szerint a vádlott megbánása mint enyhítő körülmény fel sem merülhetett, hiszen a vádlott a felelősségét mindvégig tagadva, még az utolsó szó jogán is a vádakát visszautasítva úgy nyilatkozott, hogy ő a sértettet nem ölte meg.

Mindezekre figyelemmel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a vádlott a cselekményt mint fiatal felnőtt követte el, aki alig töltötte be a cselekménye elkövetésekor határozatlan tartamú szabadságvesztés kiszabását lehetővé tévő 20. életévét, az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett, amikor a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a törvényi minimumot jelentő 25 évben határozta meg.

A törvénynek megfelelően rendelkezett az elsőfokú bíróság a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról és az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is. Tévedett azonban, amikor teljes körben kötelezte a vádlottat az első fokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére. Az ítélet tábla ezzel kapcsolatban osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, amely szerint a vádlottnak a kezdetektől fogva ténybeli beismerő vallomására figyelemmel szükségtelenül került sor a nyomozás során haemogenetikai szakértő kirendelésére, így az ezzel összefüggésben felmerült 8.339.582.-Ft bűnügyi költség viselésére a vádlott kötelezése téves volt. Erre figyelemmel az ítélet tábla a Be. 338. § (2) bekezdés 2. mondata és a Be. 339. § (1) bekezdése alapján a haemogenetikai szakértői véleménnyel kapcsolatos költség vonatkozásában megállapította, hogy azt az állam viseli, és a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összegét erre figyelemmel határozta meg.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék az ítélet 27. oldalának 2. bekezdésében a tényállás II. pontjával összefüggésben a fegyveres elkövetést megalapozó jogszabályhelyre pontatlanul hivatkozott, az helyesen a Btk. 459. § 5.a) pontjára figyelemmel az 5. pont 2. fordulata volt.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság az eltérő minősítést és enyhítést célzó fellebbezéseket alaptalannak ítélte, az elsőfokú bíróság ítéletét csak a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés tekintetében változtatta meg a Be. 372. § (1) bekezdése alapján eljárva, míg egyebekben az ítéletet annak helyessége folytán a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján számította be a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe az első fokú ítélet kihirdetésétől a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2015. október 8. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.	Dr. Nagy Erzsébet s.k.	Dr. Halász Edina s.k.
a tanács elnöke	tanács tagja, előadó	tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.334/2015/12. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 14.B.344/2014/54. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatással a mai napon **jogerős**.

Szeged, 2015. október 8.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke